

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 9 (1700) 1990 m. kovo mėn. 20 d. XXXV METAI Melbourne

VILNIUJE PASKELBTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ!

Pateikiame tarptautinių žinių agentūrų pranešimus iš Australijos dienraščių

Lithuania's new President, Sąjūdis leader Mr Vytautas Landsbergis, after his election.

Evans welcomes bid for independence

By GARETH BOREHAM, Canberra

The Foreign Minister, Senator Evans, yesterday welcomed Lithuania's bid for independence from the Soviet Union and urged the Soviet Government to accept the decision without conflict.

Senator Evans said the Federal Government had always recognised the independence of Lithuania, Latvia and Estonia and, like many Western governments, had refused to accept the 1940 incorporation of the Baltic states into the USSR.

"This declaration marks the latest and most significant stage in the tide of change sweeping Europe, which we hope will lead to the peaceful re-emergence of all the Baltic states into the family of nations," he said.

"Australia thus recognises that the declaration represents the aspirations of the Lithuanian people to achieve economic and political independence through peaceful and democratic means."

Senator Evans said the declaration of independence by the Lithuanian Parliament had been made possible by the Soviet Government's unprecedented process of reform.

"The Soviet Government has already shown vision in acknowledging the validity of granting greater economic and cultural autonomy to the Baltic states," he said.

The Soviet Government was examining constitutional changes to enable the Baltic states to legally secede from the USSR, Senator Evans said.

"I hope that both parties will now avoid confrontation and enter into a period of constructive negotiations leading to full and viable economic and political independence for Lithuania."

The opposition spokesman on foreign affairs, Senator Hill, said the declaration of independence marked the end of 50 years of political subordination.

"The declaration from the democratically elected Parliament of Lithuania represents the voice of its people and must be heeded. The coalition never recognised the Baltic states' forced incorporation into the Soviet Union," he said.

"Lithuanians in Australia have never given up hope that today's new dawn would come. The coalition is proud to identify with this final act of national freedom and assertion of autonomy."

Brother is 'fearless' leader

Lietuvos Aukščiausios Tarybos Prezidentas prof. Vytautas Landsbergis skelbia Lietuvos atstatomą Nepriklausomybę. Tuo tarpu Alena Karazija ir Gabrielius Zemkalis Melbourne kartu džiaugsmingai priima brolio skelbimą

US urges Moscow to accept decision

By PETER STEPHENS, Washington, Monday

The White House yesterday called on the Soviet Union to accept the declaration of independence by the Lithuanian Parliament, which would mean restoring the country to its pre-1939 borders.

The White House spokesman, Mr Marlin Fitzwater, told reporters that the US had "consistently supported the Baltic people's inalienable right to peaceful self-determination. We call upon the Soviet Government to address its concerns and interests through immediate constructive negotia-

tions with the Government of Lithuania".

The White House also asked the Lithuanian administration to respect its ethnic minority.

The main US concern as the Soviet empire falls apart is that the changes do not spark conflict between countries or racial groups, perhaps escalating into a bigger confrontation.

In such circumstances, American officials have said, the evolution of democracy in the Eastern bloc could be stalled, even crushed, in a repressive crackdown by Soviet troops.

That is the last outcome the US would want, which is why it is

doing all it can to encourage peaceful, orderly change in Eastern Europe.

The White House yesterday also sought to include other countries in determining the fate of the Baltic states (the US has never recognised Soviet authority over Latvia or Estonia either) by saying it was in the interest of a major security forum to resolve the matter peacefully.

The 35-nation Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE), involving East and West, is seen by the US as the ideal place for border conflicts and governmental changes to be handled.

AR LIETUVA YRA IŠLAIKYTINĖ?

Bet sunkus jos kelias į ekonominį savarankiškumą.

Ekonominis savarankiškumas yra glaudžiai susijęs su politiniu savarankiškumu. Norint būti ūkiškai savarankiškam, reikia turėti savo žinoje valstybės teritoriją, ginkluotas pajėgas sienoms saugoti, savo mūitines, nuo kitos valstybės nepriklausomą vyriausybę, laisvą susisiekimą su pasaulio kraštais. Tai būtinausias sąlygos, o kol jų bent vienos nėra, Lietuva vis dar tebėra jei ne „banginio pilvė“, tai jau tikrai geležinių grotų narve, kuriame gali apie save apsitvarkyti, net šaukti - rėkti, bet išeiti iš narvo — ne.

Perieitų metų pabaigoje Maskvoje buvo priimtas Sovietų Sąjungos įstatymas „Dėl Lietuvos TSR, Latvijos TSR ir Estijos TSR ekonominio savarankiškumo.“ Jis leidžia minėtoms sovietinėms respublikoms palaikyti užsienio ryšius su svetimais kraštais, steigti su jais bendras įmones, reguliuoti prekių bei gaminių įvežimą — išvežimą, muitus, disponuoti užsienio valiuta. Tačiau visa tai turi būti suderinta su Sovietų Sąjungos įstatymais. Perėjimo prie savarankiškumo klausimai turi būti sprendžiami derbybose su Maskva. Taigi „briedis jau matomas, bet jis tebėra miške“...

Lietuva yra taip glaudžiai prie Maskvos prižiūta, tiesiog stambiomis vinimis prikalkta, kad net paskelbus nepriklausomybę nuo jos atsipalaidoti nebūtų lengva. Tai galėtų įvykti tik per ilgesnį laiką, sakysime, per keletą metų.

Nepriklausoma Lietuva buvo žemės ūkio kraštas ir jos vadovai nesistengė Lietuvą paversti pramonės šalimi. Motyvai: Lietuva neturi ryškesnių žemės gelmių turtų — metalų, naftos, akmens anglių-degamųjų dujų — būtinausių pramonės elementų. Bet žemės ūkio produktų gamyboje ji pasiekė didelių laimėjimų: ne tik pati save išlaikė, bet kasmet duodavo užsieniui daug gerų gaminių ir nebuvo kitų kraštų išlaikytinė. Ji turėjo savo tvirtą lito valiutą, laisvai kovertuojamą užsienio kraštuose. Ir pačiai kaimyninei Sovietų Sąjungai, mainais už jos teikiamas žaliavas, ji tiekė daugelį maisto produktų, žemės ūkio gaminių.

Kitaip reikalai klostėsi, kai Lietuvą okupavo sovietiniai rusai. Jų vadovai sumanė kolonizuoti Pabaltijo kraštus ir viena iš kolonizacijos rūšių buvo pramoninė kolonizacija. Pagal šį planą, Lietuvoje buvo sukurta visa eilė labai stambių įmonių, kurioms žaliavas atvežamos iš kitų sov. respublikų, o gaminiai į jas išvežami. Pramonės kūrimo pridangėje į Lietuvą buvo atgabenta šimtai tūkstančių darbininkų rusų ir kitų slavų tautybių. Sios pramonės sukurtos įmonės, nepristačius reikiamų valymo

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialus bendradarbis Cikagoje

įrengimų, beveik nepataisomai užteršė Lietuvos vidaus vandenius, upes, ežerus, Kuršių marias, jūrą, žemės paviršių, Baltijos jūrą ir sukėlė eilę kitų negerovių. Taigi padarė milžiniškų skriaudų, sunkiai pinigais apskaičiuojamų.

Pagal Maskvos planus, sov. Lietuvos žiniai ruošiamasi perleisti apie 70% Lietuvos įmonių. Kas liečia Maskvos pastatytus fabrikus, reikalaujama, kad Lietuva jai sumokėtų labai aukštą /kelių bilijonų rublių/ „išperkamoji mokesčiai. Motyvai: tos įmonės buvusios pastatytos Maskvos pinigais. Nutylima, kad jos buvo statomos Lietuvos žemėje, žymia dalimi Lietuvos darbo jėga ir kad jų įrengimai per dešimtį metų yra jau susinešioję, netinkami ar mažai tinkami. Aeroflotas išnuomoja Lietuvai visus aviacijos įrengimus 15-ai metų. Šia proga pažymėtina, kad pokario metais buvo pastatytos 67 naujos įmonės. Pr. metų gale Lietuvoje buvo 597 savarankiškos įmonės, iš kurių 155 buvo sąjunginio /Maskvos/ pavaldumo. Pastarosios dirba apie 41% visų Lietuvos dirbančiųjų. Jose sukaupta 66% pagrdinių gamybinių fondų, tačiau jos pagamina tik apie 39% Lietuvos pramonės produkcijos. („Tiesa“ Nr. 8 1990)

Nors Lietuva labai daug gaminių pagamina ir eksportuoja į „brokiškas“ respublikas ar Maskvos pasitvarkymu į užsienio kraštus, tačiau Sovietų ekonomistai ir propagandininkai skelbia, esą kasmet iš Lietuvos gaminių daugiau išvežama, kaip įvežama už daugiau kaip bilijoną rublių. Taigi Lietuva esanti Maskvos „išlaikytinė“ ir todėl, jeigu nuo jos atsiskirtų, pražūtų. Ir M. Gorbačiovas, pr. metų gale kalbėdamas Maskvoje ir bardamas Lietuvos komunistų vadus - „atsiskyrėlius“, pasakė, kad Lietuva „buržuazijos“ valdymo metu buvusi nuskrudusi ir kad 57% jos įmonių priklausę kitų šalių kapitalui. Tai, žinoma, neties! Toliau jis pasakė: „Todėl nereikia nutraukti nei ekonominį nei politinį, net dvasinį, nei kultūrinių ryšių, bet suteikti jiems naują turinį. Aš — už federacijos atnaujinimą ir prieš separatizmą!“ Jis taip pat pridėjo artimą tiesiai faktą - „Nepasitikėkite užsienio dėdėmis.“

Bet ar tikrai Lietuva yra „išlaikytinė? Į šį klausimą atsako prof. K. Antanavičius ir dr. Alb. Šimėnas „Tiesoje“ Nr. 11, 1990. Jie nurodo, kad Lietuvos ūkiui per dešimtį metų buvo primesta biurokratinė ekonomika. Pasak jose, pvz. už kg sviesto, kurį iš Lietuvos perka „broliškos“ respublikos, Lietuvai mokama tik

3,5 rublio, nors jo gamyba /savikaina/ yra 9 rubliai. Panašiai ir su mėsa: 1kg savikaina 7-9 rub., o Lietuva už jį gauna tik 2,5-3,5 rublio. Vadinasi, kuo daugiau Lietuva eksportuoja, tuo daugiau turi už savo gaminius primokėti. Panašiai esą ir su kai kuriais kitais dalykais. Iš čia ir „išlaikytinė“.

Maskva gąsdina, esą nuo jos atsiskyrusi Latvija, Sovietams užsukus naftos, dujų kranelius, sustabdžius žaliavų tiekimą, teišgyventų tik 20 dienų. Lietuvai šį terminą prailgina dar keletą dienų. Gąsdina ir įmonių išpirkos mokesčiais. „Jei Lietuva išeis iš TSRS — ji liks be kelnių“ — šaukia Maskva. Tačiau nutyli, kiek Maskva yra skolinga Lietuvai — kiek žmonių veltui dirbo jų gulaguose, statybose, kiek buvo pajėgių žmonių nužudyta, nukankinta... Pagaliau, kas atlygins Lietuvai už begalines kitokias skriaudas, užterštą vandenį, orą, išvežtus iš krašto turtus.

Nežiūrint minėtų kliučių, Lietuvos žmonės yra pasirinkę kelią į Nepriklausomybę. Jie gerai prisimena 1918-1920 metus, kada Lietuva buvo dar labiau sunaikinta, kaip dabar. Turėjo plėšrius kaimynus ir jų globėjus — Vakarų sąjungininkus, kurie darė viską, kad Lietuva neprisikeltų. O tačiau ji atbudo, išaugo, sustiprėjo. Visą nulėmė ne užsienio pagalba, kuri buvo labai maža ir savanaudiška, o darbštus Lietuvos žmogus, valstietis, ūkininkas.

Nėra didesnių duomenų, kad Lietuvai keliantis padėtų Vakarų galybės. Atvirksčiai, jos remia ne mus, bet mūsų priešą. Tačiau, jei Lietuva taptų nepriklausoma savo jėgomis, jos su ja prekiautų, žinai tiek, kiek ta prekyba joms būtų naudinga. Tie, kurie veda Lietuvą į nepriklausomybę, nesiruošia nutraukti ekonominį ryšių su Sov.Sąjunga, neteigia, kad Lietuva nori ekonomiškai atsiskirti. Vadinasi, ekonomiškas savarankiškumas, bet ne izoliacionizmas, sąjunginės ir pasaulinės rinkos sąlygomis, remiantis prekių mainais. Galima nepriklausomų respublikų konfederacija. Lietuva liktų bendrijoje, kurią jungtų ekonominiai interesai. Ateityje galėtų tapti ir Europos Bendrosios rinkos nariu. Tačiau visa tai priklausys ne vien nuo Lietuvos noro, bet ir nuo daugelio aplinkybių bei procesų, besireiškiančių Sovietuose ir Europoje.

Vasario dešimtą dieną Latvijos Universiteto, Rygoje, didžiojoje salėje prasidėjo renginių savaitė Lietuvos nepriklausomybės dienai pažymėti. Į pirmąjį renginį susirinko apie devynis šimtus žmonių. Programą atliko Vilniaus choras „Cantemus“ ir latvių etnografinis ansamblis „Skandinieki“. Įvairūs kalbėtojai ragino stiprinti lietuvių-latvių tautų draugystę, vieningomis jėgomis kovoti už trijų Pabaltijo kraštų nepriklausomybę atstatymą. Vasario vienuoliktąją Lietuvos nepriklausomybės dienai skirtų renginių tąsa - Jelgavoje.

Published by Dr. Pranas Dauknyš
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

ĮVYKIAI

Naujoji Čekoslovakijos vyriausybė oficialiai paskelbė, kad nuo dabar visiem krašto piliečiam bus pilnai užtikrinta religinė laisvė, kad artimiausiu laiku bus atidarytos visos kunigų seminarijos, bus atgaivintos vienuolijos, kurias buvo panaikinę komunistinės režimas, ir kad valstybės lėšomis bus finansuojama Bažnyčios veikla. Valdžia, be to, nebekontroliuos ir nebevaržys, kaip iki šiol, kunigų veiklos. Pranešdamas apie šiuos Čekoslovakijos naujosios valdžios sprendimus, vyriausybės įgaliotinis bažnytiniams reikalams Karel Hais, pažymėjo, kad valdžia yra suinteresuota religinio gyvenimo atgimimu. Ji rūpinasis, kad artimiausioje ateityje krašto mokyklose būtų vėl įvestos religijos pamokos. Šia proga pažymėtina, kad pasikeitus valdžiai Čekoslovakijoje, buvo tuoj pat panaikintos marksizmo-leninizmo privalomos pamokos mokyklose. Valdžios sprendimą užtikrinti krašto piliečiam religinę laisvę pasveikino Prahos kardinolas Tomašek. Keturiadesimt komunisto metų, pažymėjo Prahos kardinolas, privedė Čekoslovakiją prie tokio žemo gyvenimo lygio, kuriam apsaugyti sunku surasti žodžių.

Ukraina. Kaip praneša spaudos agentūros, vasario 11-ąją Kijeve įvyko didingas mitingas šūkiu: „Kokių permainingų mes norėtume?“ Dalyvavo apie 50 tūkstančių žmonių su Ukrainos tautinėmis vėliavomis ir šūkiu: „Laisvė ir nepriklausomybė Ukrainai!“ „Ukraina be suvereniteto - Ukraina be ateities!“ Mitinge kalbėjęs didžiosios RUCH'o tarybos pirmininko pavaduotojas Javorickis pasmerkė Ukrainos komunistų partijos susitaikėlišką politiką.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Vilniaus taryba vasario 12-ąją nutarė, kad per nepriklausomybės minėjimą vasario 16-ąją 16-tą valandą Katedros aikštėje bus organizuojamas renginys „Nepriklausomybės diena ir šeima“. Tame pačiame posėdyje nutarta prašyti miesto vykdomojo komiteto, kad vasario 16-ąją šalia trispalvės nebūtų kabinama raudona vėliava.

Estijos banko direktorius Otsason suomių žinių agentūrai pareiškė, jog nuo šių metų gruodžio mėnesio sovietinis rublis Estijoje bus pakeistas estiška krona. Estų kronos vertė iš pradžių bus lygi rublio vertei. Estijos banko direktoriaus įsitikinimu, naujojo valiutinio vieneto įvedimas yra reikalingas būtų kad apsaugota nuo antplūdžio pirkėjų, atvykstančių iš kitų respublikų. Įvedus kronas, su rubliais iš kitų respublikų atvykstantys prikėjai negalės nusiaubti Estijos parduotuvių.

Reikia prisiminti, jog šią dieną - 1927 vasario 16-ąją Vilniuje mirė Lietuvių Tarybos narys, mūsų tautinio atgimimo patriarchas, Jonas Basanavičius, pasirašęs Nepriklausomybės deklaraciją. Ne veltui jo kapas Rusų kapinėse net per skaudžiausius priespaudos ir persekiojimo metus ligi šių dienų buvo puošiamas gėlėmis, tapo iškilmingų susirinkimų, pagarbos ir tautinės stiprybės simbolis.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mieladažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$25. Kituose kraštuose \$30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožūra.

Lietuva pasiskelbė Nepriklausoma, nežiūrint Vakarų baimės

Vienas prancūzų žurnalistas prieš porą metų rašė: „Gaila, kad pabaltiečiai nėra juodžiai. Jie jau seniai būtų laisvi ir viso pasaulio media - žinyba apie juos kasdien rašytų, o didžiosios vakarų valstybės lenktyniautų kuri iš jų paskolins jiems daugiau milijonų dolerių“. Mes nesame juodžiai, todėl ir mūsų balso niekas nenori girdėti ir mūsų vardą bijo ištarti.

Jau taip yra pasaulyje, kada anot vienos lietuviškos poetės, taika ir teisybė yra tik lavonams po žeme ir žuvims Ramiąjame vandenyne, nes pasaulio galiūnus valdo ne išmintis, bet aukso veršį garbinanti juodoji ranka.

Afrikoje yra apie 20 naujų valstybių, kurios susidarė dekolonizavus anglų, belgų, prancūzų ir portugalų kolonijas. Beveik visos yra komunistinės arba socialistinės valdomos diktatorių, kur egzistuoja „Vienos partijos sistema“. Jas visas išlaiko ir finansuoja vakarų valstybės, o sovietai parūpina tik politikus ir karinius patarėjus. Iš Amerikos, Švedijos, Vakarų Vokietijos ir Kanados gaunami milijonai dolerių, diktatoriams yra reikalingi ne maistui pirkti jų badaujantiems žmonėms, bet ginklams ir naujiems kalėjimams statyti, kur kankinami ir žudomi demokratijos draugai.

Juodukų „Socialistinės demokratijos“ kraštuose gyvenimo standartas yra toks žemas, kad jie yra priversti bėgti (3 mil.) į Pietų Afriką, kur gyvenimo lygis ir uždabiai yra daug geresni, negu pas savus diktatorius, bet šito nenori matyti ir girdėti svetimaucių valdoma spauda, Australijos socialistai ir Amerikos senatoriai.

Juodukų vadovaujamas Afrikos Tautinis Kongresas - African National Congress, prasidėjęs Afrikoje buvusių kolonijų dekolonizacijai, pasidarė labai aktyvus ir komunistinių kraštų finansuojamas ėmė reikalauti panaikinti segregaciją - apartheid, kuris ir mūsų nuomone buvo neteisingas, nes juodukai neturėjo jokių politinių ir pilietybės teisių. Afrikos Nacionaliniam Kongresui tada vadovavo dabar prieš keletą savaičių iš kalėjimo paleistas ir kairiųjų spaudos labai išgarsintas Nelson Mandela. Jis į kalėjimą buvo patekęs už jo vadovaujamos organizacijos teroristinius veiksmus.

Pietų Afrikos baltųjų vadovaujama valdžia jau seniai norėjo jį paleisti iš kalėjimo, bet užsispyrusiai atsisakinėjo pasirašyti, kad kovodamas prieš segregaciją panaikinimą nevartos teroristinių veiksmų. Nežinome smulkmenų kaip Pietų Afrikos valdžia susitarė su Mandela, bet jis buvo vasario 12d. iš kalėjimo paleistas.

Mandela paleidus iš kalėjimo viso pasaulio socialistinė spauda ir televizija puolė tiesiog į isteriją, garbindama ANC teroristų vadą ir niekindama Pietų Afrikos valdžią. Niekas negali jų pagirti už vykdomą baltųjų ir juodųjų segregaciją, bet vistiek reikia pripažinti, kad jų sistema buvo geresnė kaip komunistų valdomuose kraštuose, kur opozicija sėdi koncentracijos stovyklose.

Amerikos prezidentas Mr. Bush, kuris nedrįsta ištarti Pabaltijo vardą, sužinojęs apie Mandelės paleidimą

Rašo Albinas Pocius

tą pačią dieną pasiuntė sveikinimo telegramą ir pakvietė atvykti į Baltuosius rūmus oficialiam vizitui. Ponas Bush „neturėjo laiko“ priimti Estijos ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atstovus, kada jie lankėsi Amerikoje, bet turėjo arba turės daug laiko priimti Mandelai. Reikia priminti, kad Aleksander Solzhenitsyn taip pat nebuvo priimtas į prezidento rūmus nei prie Carterio, nei prie Reagano.

Neatsilikio ir mūsų Australijos socialistinė valdžia. Ministeris pirm. Bob Hawke jam pasiuntė sveikinimo telegramą, o jau kitą dieną ir kvietimą atsilankyti į Canberą ir mus „apšviesti“ apie baltųjų nedorus darbus bandant juodukus išmokinti demokratijos. Atvykus Mandelai aišku su didele palydovų grupe ir valdišku lektuvu,

Sausio 15-tosios prisiminimas

Klaipėdoje 1903-20 Australijos „Tėviškos Aidai“

Nors jau trumpai buvo paminėta (ž.M.L.F. biuletenį Nr. 1/1989), bet praėjusių metų apžvalgą pridera pradėti su Sausio 15-tąja Klaipėdoje. Mat, beveik apie pusę amžiaus ji buvo Lietuvoj užmiršta. Niekas tą dieną neišdrįso lankyti žuvusių Klaipėdos krašto atvadavimo dalyvių kapų, tarti nors trumpą padėkos žodį, padėti gėlių. Tik obeliskais iškalta žodžiai UŽ LAISVĘ ŽUVUSIEMS, užklydusiems praeiviui nebyliai bylojo, kad čia ypatinga tautos prisiminimo ir pagerbimo vieta.

Kokių didžiū dvasiniu pakilimu šiandien galime kalbėti apie Sausio 15-tosios prisiminimą tėviškėj, mums parodė praėjusieji metai Klaipėdoj. Minėjimas prasidėjo jau sausio 14 d. Šilutėje. Ten sukilėlis Jurgis Plonaitis atidengė memorialinę lentą prie pastato, kuriame vyko Klaipėdos kr. Gelbėjimo Komiteto posėdis ir buvo paskelbtas Klaipėdos krašto atvadavimo manifestas. Ten pat esančioje salėje vyko minėjimas su istorinėmis paskaitomis apie Mažąją Lietuvą, lietuvininkus ir Rytprūsius. J.Plonaitis papasakojo epizodų iš sukilimo.

Nors sausio 15-tą jau anksti prie žuvusiųjų sukilėlių kapų Klaipėdos kapinėse rinkosi tautiečiai su žvakute ar gėlių puokšte rankoje, tai oficialiai mieste minėjimas prasidėjo 12 val. neseniai atgautos baznyčios varpų koncertu. Po to buvo iškilmingos pamaldos, kurių metu buvo pašventintos gėlės ir vainikai. Po pamaldų iškilminga eisena žygiavo per miestą į kapines. Nors diena buvo apsiniaukusi, protarpiais švelniai lynojo, bet kapinėse atvykstančiųjų jau laukė žmonių minia. Buvo padėti vainikai ir gėlės, taip, kad vakarop kapinių aikštelė atrodė lyg dengta gėlių kilimu.

Prie paminklo buvo sakomos kalbos, skaitomos eilės, groti iškilminga muzika. Į minėjimą atsilankė ir pagarbą žuvusiems atidavė miesto partijos atstovai ir vykdomojo komiteto nariai. Pasibaigus iškilmingajai daliai, žmonės uždegė žvakes ir jas sustatė

bus daromi iškilmingi sutikimai ir banketai bei įteikiamos milijoninės dovanos kovai prieš baltuosius visai neatsiklausus ar mes mokesčių mokėtojai tam pritariame ar ne. Aišku, negali atsilikti ir mūsų socialistai, nes viso pasaulio milijonieriai skuba su bilijonų dolerių pažadais Pietų Afrikos sunaikinimui. Atrodo, jeigu Dievas nori ką nors nubauti, tai tam žmogui ar žmonių grupei sumaišo protą, kada jie patys niekieno neverčiami pradeda dirbti savo rasės pražūčiai. Matome kaip vakarų pasaulis dabar išgyvena ne tik ekonominę krizę, bet turi ir moralinį nuosmūki ir didelę sukilėjimo problemą.

Dėl daugelio savo vadų padarytų klaidų yra kalti ir eiliniai piliečiai, kada rinkimų metu savo balsus atiduoda ne tiems, kurie kraštui nori teisingai vadovauti, bet tiems, kurie prieš rinkimus daugiau pažada, o paskui dvigubai atima

aplank medžius. Vaizdas buvo jaudinantis, rašo vienas minėjimo dalyvių.

Vakare, žvejų kultūros ir sporto rūmuose, Sąjūdis suruošė iškilmingą minėjimą. Žmonių su pakvietimais susirinko apie 1200. Senieji lietuvininkai buvo apdovanoti gėlėmis, apsiausti juostomis, buvo supažindinama su sukilimo eiga, papasakota apie sukilėlių laidotuves, paminklo 1925 m. įšventinimą ir kt. Po oficialios dalies buvo koncertas. Ypatingai pakiliai ir gražiai skambėjo Vydūno dainos, mažlietuvių tautinė giesmė „Lietuviai esame mes gimę“ ir kt. Dainavo Klaipėdos choras. Žodžiu, tai buvo didelė lietuvių klaipėdiečių demonstracija ir pagarbos sukilėliams išreikšimas, kokio pokarinė atsistačiusi Klaipėda dar nebuvo mačiusi. Kai sausio 28-tąja Klaipėdoj įvyko sovietinių karių, taip vadinamų krašto „išvaduotojų“, organizuotas pagerbimas. Prie ant aukšto pastolio stovincios patrankos, susirinko tik rinktiniai krašto okupantai - medaliuoti sovietiniai admiralai, generolai ir, žinoma, būrelis vietinių komunistų.

Vatikano radijo dienraštis pranešė apie Lietuvos aukščiausiosios tarybos priimtą sprendimą panaikinti įstatyminius dekretus, kuriais pokario metais buvo nusavintas Bažnyčios, religinių organizacijų ir privačių bendrovių turėtas nejudomas turtas. Vatikano radijo dienraštis pažymi, kad Lietuvos aukščiausioji taryba įsakė atitinkamam valdžios įstaigom, valstybinėm įmonėm, komunistinėm organizacijom sugrąžinti Valstybės konfiskuotą turtą jo teisėtam savininkam. Tarp kito nejudomo turto, kurį valdžia Lietuvoje įsakė sugrąžinti teisėtam savininkam, yra Prisikėlimo bažnyčia Kaune. Ji turės būti atiduota katalikam ligi 1993-ųjų metų.

Kandidatas į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą prof. Aloyzas Sakalas sutiko būti atsikūrusios Lietuvos skautų sąjungos šefu. Tokiom pareigom jį pakvietė šiomis dienomis įvykusios Lietuvos skautų sąjungos Vilniaus krašto pirmosios konferencijos prezidentas.

Lietuvos Seimo nariai Amerikoje

Lietuvos P ersitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos nariai - Landsbergis, Vaišvila ir Buračas buvo pakviesti dalyvauti Jungtinių Amerikos Valstybių užsienio reikalų tarybos surengtame simpoziume ir jame papasakoti apie padėtį Lietuvoje ir lietuviams rūpimas problemas. Užsienio reikalų tarybą sudaro Amerikos viešajame gyvenime įtaką turintys politiniai veikėjai, diplomatai, verslininkai, spaudos leidėjai, žurnalistai ir mokslo pasaulio atstovai. Tai intelektualinis ir politinis elitas, kurio nuomonės klausosi Baltieji Rūmai, valstybės departamentas ir Amerikos Kongresas. Taryba leidžia įtakingą žurnalą Foreign Affairs, kuriame gan dažnai yra rašoma apie Pabaltijo kraštus. Pokalbiui su Sąjūdžio seimo tarybos nariais susirinko apie 60 asmenų, tarp kurių buvo įtakingų laikraščių, verslovių, fundacijų ir akademinio pasaulio atstovai. Svečiai iš Vilniaus kalbėjo individualiai. Landsbergis apžvelgė Lietuvos politinę padėtį, tarp kita ko, išskeldamas konstitucinius konfliktus su Maskva, kurie nuolat iškyla ypač suverenumo klausimais. Pasak Landsbergio, sovietinė valdžia prie KGB dabar įsteigė naują skyrių sovietinei Konstitucijai apginti. Vaišvila palietė ekologines problemas. Buračas aptarė ekonomines problemas. Visi trys prelegentai vieningai pabrėžė, kad lietuvių tautos galutinis tikslas yra nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas. Į klausimą, ar lietuviui tikrai maną, jog galėsia atsikirti nuo Sov. Sąjungos, ir ar laukia paramos tam tikslui atsiekti, Landsbergis atsakė: Jūs turite pasirinkimą - ar norite tikros Europos tautų bendrijos, ar norite išlaikyti imperiją kaip muziejaus eksponatą? LRTV

Knygų vaikams iliustracijų paroda

Sarmede miesto, šiaurės Italijoje, savivaldybės rūmuose visą mėnesį vyko knygų vaikams iliustracijų paroda, kurioje pirmą kartą buvo eksponuojami ir šios srities lietuvių menininkų kūriniai. Lietuvai atstovavo devyni dailininkai: Irena Daukšaitė-Guobienė, Leonardas Gutas, Giedrius Jonaitis, Kęstutis Kasparavičius, Rimvydas Kapežinskas, Algirdas Steponavičius, Vytautas Valius, Birutė-Janina Zilytė ir Irena Zvilivienė. Gražiai išleistame ir gausiai iliustruotame parodos kataloge, dailėtyrininkė Marijona Danutė Gerlikienė taip italam prisitato Lietuvos meną:

„Lietuva - tauta, savo dvasioje sugėrusi pagonybę su krikščionyste, išsaugojusi tikėjimą ir viltį laisvei, šiandien, tokioje netikroje dabartyje, ieško ir atpažįsta tikruosius ženklus, glūdinčius istorijoje ir krikščioniškoje praeityje. Dvasinio bendrumo, kūrybinio perimamumo jausmas su Vakarų Europos tautomis, o ypač su Italija, dar labiau stiprėja prisiminus lietuvių dailininkų Čechavičiaus, Smuglevičiaus, Rusecko, Stuokos - Gucevičiaus žygius į Italiją. Dabartiniai lietuvių dailininkai, tolimi jų ainiai, jau kitomis akimis žvelgia į pasaulį. Pergynę sunkų, vos ne pusę amžiaus trukusį izoliacijos tarpinį, per pasakas tautosaką, dainas grįžta į tylos ir giedros žemę, tikėdami, kad nėra vieniši LRTV

Balsas iš Mažosios Lietuvos

Suomių prezidentas pataikauja imperijai

Pats dramatiškiausias pereinamasis metais mažlietuvių gyvenime įvykis, kad atbudo ir subruzdavo iki šiol mažai žinomi naujieji, lietuvininkais pasivadinę, Maž. Lietuvos gyventojai, kurių priskaitoma apie 30 - 40 tūkstančių. Tai daugumoj Sibiro tremtiniai, kuriems komunistinė Lietuvos vyriausybė neleido grįžti į jų tėviškę D. Lietuvoj. Bet ir apsigyvenę Maž. Lietuvoj, jie buvo visai persekiojami ir skriaudžiami.

„Bet vis tik galutinai, raudonasis maras' mūsų neišžudė. Mūsų bendrija dar tik kuriasi. Šiuo metu įsteigėme jau 7 lietuviškas mokyklas ir 3 katalikiškas parapijas. Žinoma, Kaliningrado rusiškoji valdžia labai priešinasi lietuviškos dvasios plitimui. Ji jaučia, kad su lietuviškos atbudimu Mažojoje Lietuvoje gali griūti sulaužytomis sutartimis sukurtas raudonų iliuzijų rūmas. Todėl jie mums kenkia kiek įmanydami. Mes labai norėtume su Jumis užmegzti ryšius ir be galo džiaugiamės jausdami, kad neesame vieni ir kad mūsų kovose galėsime pajusti Jūsų organizacijų pečius... Gruodžio 16-17 d. įvykstančiame Karaliaučiaus krašto lietuvių suvažiavime su 800 delegatų iš visu Maž. Lietuvos kampelių, norėtume priimti rezoliuciją dėl solidarizavimosi su išeivijoje veikiančiu Maž. Lietuvos Rezistenciniu Sąjūdžiu ir Mažosios Lietuvos Fondu“. - rašo Mažosios Lietuvos krašto lietuvių bendrijos

koordinatorius Sigitas Samborksis.

Kaip sunkiai Karaliaučiaus krašto lietuviams tenka dėl savo tautinės sampratos ir krašto lietuviškų žymių išlaikymo kovoti su svetimtaučiais, matyti iš sekančių pavyzdžių: nors rusų kolonistai Tilžės lietuvių šventės metu ir pasitiko panemuniečius su duona ir druska, bet vos tik šventei praėjus, jos rengėjai buvo iškviešti pasiaiškinti, kas jiems davę leidimą ir teisę reklaminiuose plakatuose ir šventiniuose kvietimuose vieton Sovjeko naudoti nuo amžių seną lietuvišką pavadinimą Tilžė.

Kova užvirė ir dėl gražinio Tolminkiemiu jo seną pavadinimą. Tarp daugel rusų kolonistų motyvų šiam lietuviškam bažnytkaimiui negražinti jo seno pavadinimo yra ir toks, kad vardas Tolminkiemis rusui per sunku išarti (!)

Taigi, išklausus Mažosios Lietuvos naujų lietuvininkų balsą, Mažoji Lietuva negali daugiau likti tik tautinio romantiko svajone. Mes neturime atsakyti jos žmonių prašymu, nes tai prilygtų atsisakymui tęsti 1923m. sausio 15d. su aukomis pradėtą žygį dėl visos Mažosios Lietuvos išlaisvinimo.

Sia proga turime paaiškinti, kad Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis, iš savo pusės, jau ankščiau kreipėsi į popiežių Paulių Antrąjį dėl Mažosios Lietuvos žmonių dvasinio aptarnavimo lietuvių kalba ir parapijų prijungimo prie dabartinės Lietuvos bažnytinės

vyriausybės. O visai neseniai MLRS pasiuntė Gorbačiovui memorandumą dėl Maž. Lietuvos. Prie memorandumo dar buvo pridėtas ir nesutrumpintas rusų etnologo P.I. Kušnerio (Knyševo) parašytas, 1951m. SSSR Mokslu Akademijos Maskvoj išleistas, veikalas „Pietryčių Pabaltijo etninė padėtis“. Veikale rusų autorius, daugiausia pasirėmęs vokiečių mokslininkų šaltiniais, įrodo, jog šių dienų rusų kolonizuojama Maž. Lietuva yra nuo amžių senas baltiškas-lietuviškas kraštas.

Esame linkę manyti, kad užsimezgę ryšiai tarp šių dienų M. Lietuvos ir išeivijos lietuvininkų sustiprės, ir kad solidarizuodamiesi galėsime daug ką atlikti Maž. Lietuvos labui

Lietuvos Helsinkio Grupės Dokumentas Nr. 81

Informuojame Tarptautinę Helsinkio Federaciją ir užsienyje esančius Lietuvos Helsinkio Grupės narius, kad šių metų vasario 14 d. 11.30 v.v. Vilniuje, prie Naugarduko g. 7^a pastato, milicija sulaukė Tautinės Jaunimo Sąjungos „Jaunoji Lietuva“ narius: N. Bataitį, A. Svelniką ir A. Vedricką iš Vilniaus 44-tosios vidurinės mokyklos. Jie visi septyniolikmečiai. Milicijoje buvo išlaikyti 30 min. ir mušami. Vilnius, 1990 m. vasario 19 d. Lietuvos Helsinkio Grupė

Gorbačiovui besilankant Suomijoje prezidentas Mauno Koivisto spalio 25d. iškilmingame bankete pasakė kalbą, kurioje jis taip apibūdino SSRS tautines problemas: „Sovietų Sąjunga yra didžiulė tarptautinė bendruomenė, kurios įvairios dalys papildoma viena kitą ir priklauso viena nuo kitos. Nors praecityje padaryti labai neabejotini sprendimai paliko dideles įtampas, kurios dabar veržiasi paviršium, reikia pilnai pasitikėti šios tautų bendruomenės sugebėjimu taip išspręsti savo problemas, kad jos dalių ypatumai bus paryškinti, o visuma sustiprinta.“

Suomijos prezidento išvedžiojimai yra laikus pataikavimo Maskvai ir kalbos bei istorijos klastojimo pavyzdys. Imperiją jis vadina „tarptautine bendruomene“, genocidą -- „labai neabejotinas sprendimas“. Užtuot kalbėjęs savo, laisvo žmogaus, žodžiais, jis parafrazuoja Kremlius frazę apie „Savitas dalis ir stiprų centrą“, kuria mėginama pridengti tikrąjį imperijos pobūdį. Kai Maskva 1939-40 metais mėgino Suomiją įjungti į tą „didžiulę tarptautinę bendruomenę“, suomių tauta didvyriškai pasipriešino ir apgynė savo nepriklausomybę. Dabar, Pabaltijo tautoms taikingai kovojant už savo nepriklausomybę, jis popieriniu peiliu duria joms į nugarą. Išlaikyti gerus santykius su Maskva ir pagerinti ūkinius santykius šiandien įmanoma ir neparduodant principų bei bendro likimo kaimynų. ELTA

Politiniai archyvai?

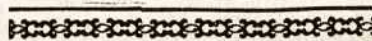
Grupė TSRS Liaudies deputatų iš Lietuvos pasirašė pareiškimą, kuriame sakoma:

„Lietuvos TSR Valstybinio Saugumo Komitete yra sukaupti turtingi ir labai svarbūs archyvai, atspindintys pastarųjų dešimtmečių Lietuvos politinį gyvenimą. Šie archyvai įslaptinti, prie jų neprieidžiami mokslininkai. Jau senokai visuomenę pasiekia žinios, kad šie archyvai yra slaptai naikinami. Pavyzdžiui, šiuo metu rehabilitavimo procese padąžnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS Liaudies deputatų pastangos kreiptis į VSK vadovybę, kad paaiškintų kaip yra ištikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. VSK vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos nutarimą dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia Aukščiausiosios Tarybos komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų. Gresia pavojus, kad visuomenei nežinant ir nereaguojant, šie unikalūs ir Lietuvai nepaprastai svarbūs archyvai ar žymi jų dalis greitai laiku bus visiškai sunaikinti arba išvežti iš Lietuvos. Siekiant juos, ar bent jų likučius gelbėti, būtina nedelsiant priversti Lietuvos TSR Valstybinio Saugumo komiteto vadovybę vykdyti Aukščiausiosios Tarybos nutarimą. Priešingu atveju reikia skubiai ją keisti.“

Grupė liaudies deputatų iš Lietuvos kviečia neatidėliojant suaukti aukščiausiosios tarybos posėdį įslaptintų archyvų klausimui aptarti (SIA)

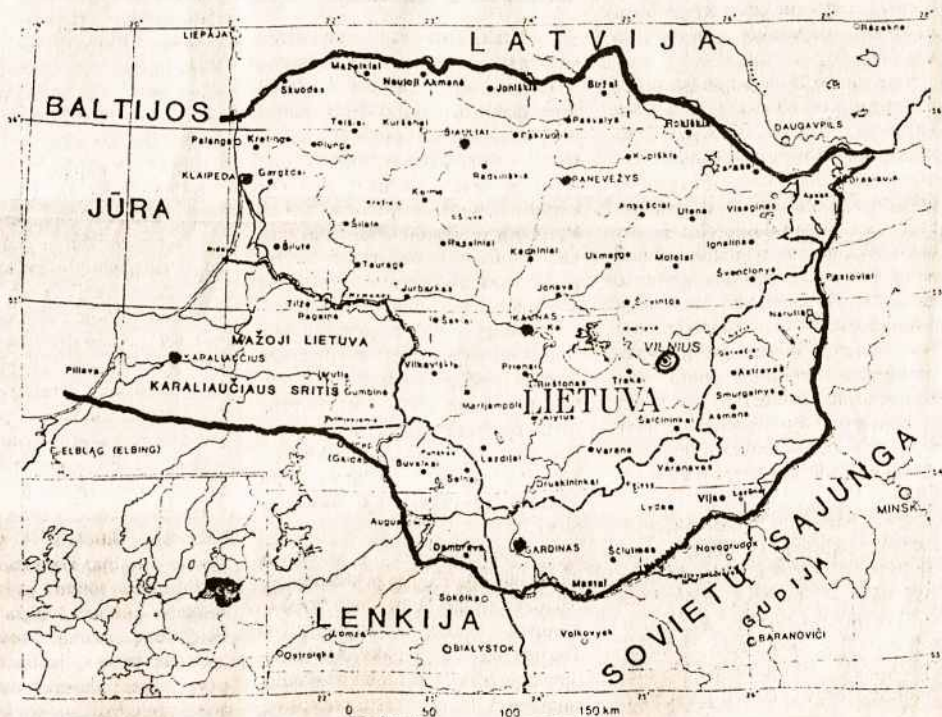
LIETUVI, VISADA ATSIMINK, KAD NEMUNAS NĖRA LIETUVOS SIENA.

TEN, ANAPUS NEMUNO, YRA PRŪSŲ LIETUVA, MŪSŲ PROTĖVIŲ ŽEMĖ.

Karaliaučiaus sritis žymėtina kaip atskiras politinis vienetas. Nors Karaliaučiaus sritis nepriklauso Lietuvos valstybei, visa Mažoji Lietuva yra lietuvių tautos žemė, taigi Lietuvos dalis istorine etnine prasme. Todėl Lietuvos žemėlapiai turėtų taip pat apimti ir tą kraštą, ten įrašant, jei tik vieta leidžia, istorinį Mažosios Lietuvos vardą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRASTIS.

Redaktorė J. Zitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

• Mieli Skaitytojai,

• Šis Ateities Zingsnių pirmasis šių metų Nr. - skirtas konkurso Savaitgalio ir Lituanistinių kursų mokiniam, laimėjusiems A.L.B. Švietimo Tarybos pinigines premijas.

• Sveikiname visus konkurso dalyvius laimėjusius premijas! Linkime sėkmės ateities konkursuose!

• Dėl vietos stokos laikraestyje, į vieną puslapį negalime visų rašinių surašyti, tai pradedame alfabeto tvarka, nuo Adelaidės.

• Taigi, pasiskaitykite grožies rašinius!

J. Zitkevičienė

(Tęsinys iš Nr. 5)

MELBOURNAS**12-14m.****Šratinuko nuotykių**

Mėlynukas šratinukas gulėjo ant lentynos. Jis niekad negalės užmiršti kaip jam buvo baisu fabrike jaunystėje. Darbininkai jį čiupinėjo ir mėtė į kartonus su kitais šratinukais. Jam buvo labai nemalonu, nes kartonuose buvo tamsu ir neįdomu. Taip jis gulėjo keletą metų fabrike su visais kitais šratinukais, kai vieną dieną jis išgirdo baisy triukšmą. Jo kartonas pradėjo judėti. Matyt, kad kartonas buvo įmestas į automobilį ir išvežtas į krautuvę. Taip Mėlynukas atsirado ant krautuvės lentynos ir laukė, kad kas jį nupirktų.

Lauke buvo labai šalta diena. Mėlynukas atsibudo, nusiziovavo ir liūdnai sau žiūrėjo į lubas. Staiga, pro duris įbėgo tamsiai apsirengęs žmogus. Jis skubiai apžiūrėjo krautuvę ir nekantriai griebė viską, ką tik matė. Mėlynuką irgi pačiuo plėšiko pirštai ir įmetė į juodąjį jo maišą, kuriame jau buvo įvairiausių kitų daiktų. Mėlynukui buvo baisiai neįdomu, nes maiše buvo taip tamsu.

Laimė šratinukas pamatė mažą skylutę maiše. Pro šią skylutę jis galės pabėgti! Atsargiai, atsargiai Mėlynukas išslydo pro skylutę ir nukrito ant kieto šaligatvio ir nusirito į gatvės griovelį. Džiaugėsi šratinukas, kad vėl buvo laisvas ir

laukė naujų nuotykių. Staiga, Mėlynukas buvo kažkieno pačiuptas. O tai buvo laimingas ubagas, kuris išbandęs, ar šratinukas gerai rašo, įsikišo jį į kišenę. Pamatęs, kad Mėlynukas gražiai rašo, ubagas buvo patenkintas. Betgi eidamas per gatvę ubagas parvirto ir Mėlynukas išslydo iš kišenės ir nusirito į smirdinčių šiukšlių krūvą.

Neužilgo atvažiavo didelis sunkvežimis ir savo geležinėmis rankomis pagriebė šiukšles ir įmetė į vidų. Kokie keisti buvo jo kelionės draugai: keli seni televizoriai, vienas maišas elektrinių prietaisų, kitas supuvusių vaisių. Oi, kaip baisu pasidarė Mėlynukui, kai jį išmetė su kitomis šiukšlėmis ant dar bjauresnės ir didesnės šiukšlių krūvos!

Taip nuobodžiai slinko dienos. vieną gražią dieną mažas vaikutis ėjo palei šiukšlių krūvą ir pamatė Mėlynuką. Jis apsidžiaugė ir paėmė Mėlynuką nusinešė namo. Mėlynukas buvo labai patenkintas, nes pas berniuką jis surado dar daug kitų draugų: geltonuką, raudonuką, žaliuką ir kitus, kuriems jis papasakojo savo nuotykius.

Petras Aras

Mano mokykla**8-11m.**

Kiekvieną sekmadienio rytą aš, brolis, mama ir tėtė važiuojame į sekmadienio mokyklą. Mūsų mokykla atrodo labai sena. Ji turi labai daug kambarių, ir nuo pirmadienio iki penktadienio ją naudoja kiti vaikai. Kai mes atvažiuojame, aš lipu laiptais į šeštos klasės kambary, kur mokausi lietuvių kalbos ir gramatikos.

Mes turime gramatikos knygą ir skaitinių knygą. Kiekvieną savaitę mes turime atlikti vieną ar daugiau pamokų iš gramatikos knygos. Kai mes klasėje palinksnuojame ir gal diktantą parašome, tada paskaitome ir bandom įspėti keletą mįslių. Po to mes kartais einam žemyn laiptais padainuoti. Mes dainuojame dvi arba tris dainas. Jos vadinasi: „Kas ten taip“, „Sveika Marija“ ir dar vieną, bet aš jos vardą pamiršau.

Gale metų visa mokykla paruošia programėlę. Kiekvienas

skyrius paruošia vaidinimą arba pasako eilėraštį. Paskui visa klasė atsistoja ir mokytoja išduoda klasės dalyviams skyriaus baigimo pažymėjimus.

Man patinka eiti į sekmadienio mokyklą, nes ten aš sutinku drauges ir išmokstu geriau lietuviškai kalbėti ir rašyti. Naudinga mokėti kitą kalbą, nes kai nuvažiuosiu į Lietuvą galėsiu kalbėti lietuviškai.

Albina Strungaitė

SYDNEJUS**Konkursiniai rašiniai laimėję premijas****SYDNEJUS****15-18m.****Mano kelionė į Lietuvą**

Siais metais aš važiuavau į Lietuvą. Man buvo labai džiugu aplankyti gimtinę, kurios buvau labai išsilgęs per dvejus metus gyvendamas Australijoje. Jūs tur būt supratote - aš esu „laimingas“ emigrantas iš Lietuvos. Kai aš palikau savo gimtinę, Sąjūdžio dar nebuvo; visi gyveno baimėje, netikri savo ateitim. O dabar, kai pamačiau savo akimis, kiek Lietuva pasikeitė politiniu atžvilgiu, net širdis apsvaigo. Nors yra daug problemų, bet žmonės žiūri į ateitį su viltimi.

Aišku, važiuavau į Lietuvą, ne tiek dėl pačios Lietuvos, kiek dėl giminių ir draugų. Buvau laimingas, kai sutikau savo senus draugus ir tetas, dėdes, pusbrolius ir pusseseres, ir dar daug pažįstamų. Iškilio problemos - kiekvienas norėjo gauti laktuvių, bet bagažo svoris yra apribotas. Qantas lėktuvų linija teleidžia pasiimti dvidešimt kilogramų. Taigi buvo ir daug nusivylėlių, bet už tai išaiškėjo geri draugai.

Keliauti teko vienam. Buvau užsukęs į Singapūrą, kur buvo nepaprastai karšta/ten visada karšta/. Maskvoje problemų nebuvo, nes aš turiu dvi pilietybes - sovietų ir australų. Turėjau ir pakankamai pinigų, nes mano tėvas gyvena Lietuvoje.

Šiaip Lietuvoje klimatas buvo

labai malonus - vėlyvas pavasaris. Su rūbais man pasisekė ir rūpintis nereikėjo - juk australiškas ruduo yra kaip lietuviška vasara.

Į Lietuvą atvažiavau gegužio dvidešimt pirmą dieną. Saulė švietė. Turėjau du mėnesius laiko. Jau pačią pirmą dieną norėjau apvaikščioti Vilnių, bet buvau labai pavargęs po kelionės. Paskui aplankiau Vilniaus katedrą ir kalbėjau su jos klebonu, kurį pažinojau dar prieš išvažiuojant į Australiją. Buvau taip pat ir Kaune, Trakų pilyje ir Palangoje, prie Baltijos jūros. Buvau dar ir užsukęs į Džukiją, jos miškus ir girias.

Man buvo labai gaila, kad nemačiau sniego... Beje, daug žmonių pastebėjo, kad aš jau kalbu lietuviškai su australišku akcentu. Taigi turėjau puikią galimybę pagerinti savo lietuvių kalbą.

Vasara buvo labai graži kaip toje dainelėje: viens, du trys - graži Lietuva, kaip gėlė žydi visada.

Si mano kelionė buvo labai įspūdinga ir įsimintina. Norėčiau, kad visi sužinotų, jog atgimimas Lietuvoje juda labai greitai ir būtų labai malonu, kad daugiau lietuvių gyvenčių Australijoje nuvažiuotų aplankyti tą seną samanotą šalį, kuri buvo, yra, ir bus mūsų visų pasididžiavimas.

Edvinas Donela - Kivejdi

15-18m**Mano kelionė į Lietuvą**

Šių metų gale žadu skristi į Lietuvą. Noriu aplankyti gimines, kurių seniai nemačiau, dalyvauti sporto varžybose, tautiniuose šokiuose ir dainų šventėse Vilniuje ir Kaune. Tikiuosi, kad maloniai praleisiu laiką.

Reikia pasiruošti, ir tai nėra lengvas darbas. Man reikia suorganizuoti pasą, išreikalauti vizą, sutaupti pinigų ir išleisti juos ant dovanų. Šalia to, Lietuvoje bus žiema, tai reikės prikrauti lagaminą rūbais, o jie yra sunkūs. Tikrai nesvers mažiau kaip dvidešimt kilogramų. Tad man reikės primokėti už viršsvorį.

Giminėms reikės brangių suknių, o vyrams kelnų. Būtų gerai kad dar du žmonės su manim važiuotų, tada nereikėtų mokėti už viršsvorį. O kas bus, jei einant per muitinę, muitininkas čiups mane už „Ciuprynos“ ir „marš“ į kalėjimą! Kažin, ar galima vežti konjako? Na, rizikuosiu, noriu visiems duoti paragauti Australijoje pagaminto gėrimo.

Sužinojau, kad išeina pigiausiai sustoti Singapūre, ir iš ten skristi į Lietuvą. Reikės užsivilkti lengvus marškinius ir trumpas kelnaites, kad nebūtų per karšta. Iš Singapūro

skrisiu tiesiog į gilų sniegą. Tada man prasivers ir paltas.

Labai gerai, kad nereikia skristi į Maskvą, nes nereikės varginančios kelionės traukiniu į Vilnių. Išvažiuosiu iš Australijos lapkričio dvidešimtą, o gruodžio pirmą jau būsiu Vilniuje. Vilniuje pasiliksiu dvi savaites, tada važiuosiu į Kauną pas močiutės gimines. Ten praleisiu tris savaites. Svenčių metu slidinėsiu ir čiuošu. Tai matote, tokie jau metų laikai: Lietuvoje žiema, o Australijoje karšta vasara. Žiema labai šalta Lietuvoje. Lankysiu gimines, kalbėsime ir išgersime.

Įs Kauno aplankysiu Trakus, Palangą, Klaipėdą. Kryžiaus kalnas ir Vilniaus katedra irgi traukia akį.

Lietuva yra maža - per dieną galima ją skersai pervaziuoti. Ten gamta žalesnė už Australijos, klimatas šaltesnis, o žmonių gyvenimas ne toks geras: maistas prastesnis, pastatai ir namai ne tokie brangūs ir puošnūs.

Parskrisiu Qantas lėktuvų linija. Mano bilietas jau nupirktas. Gavau ir papiginimą, nes nedaug žmonių skrenda tuo metų laiku.

Antanas Sarkauskas

Mano mokykla**8-11m.**

Mes turime kartais dvi pamokas, o kartais tris pamokas. Mokykloje turime ir vieną pertrauką. Per pertrauką mėgstu žaisti „kavones“ ir taip pat žaidžiu su draugais. Kartais žaidžiame ir mėtome sviedinį su draugais. Mes šokame „suktinį“ ir

„Noriu miego“. Mes irgi dainuojame dvi dainas kiekvieną sekmadienį.

Kartais aš noriu eiti į lietuvišką mokyklą, o kartais nenoriu, nes mano draugai australai linksminasi baliuose arba nori eiti į teatrą su manim.

Viktoriuks Sliteris

Vasario 16-tosios minėjimą Geelonge suruošė Apylinkės Valdyba vasario 25 d. lietuvių namuose. Pradėjome pamaldomis Sv. Jono bažnyčioje. Bažnyčia buvo pilnutėlė - susirinko daug lietuvių, privažiavo svečių. Pamaldas laikė Kun. Dr. Pr. Dauknyns, mūsų organizacijos ir Melbourne DLK Vytenio šaulių kuopa dalyvavo su savo vėliavomis. Skaitinius skaitė A. Jančiauskienė ir Alb. Banalis. Aukas atnešė M.F. Andriukoniai. Pamaldų metu giedojė Geelongo dainininkų grupė, dirigavo ir vargonais grojo svečias iš Lietuvos vargonininkas Romas Klupšas. Vėliau vyko į lietuvių namus. Po Kun. J. Petrausko invokacijos apylinkės valdybos p-kas O. Schrederis atidarė tai dienai iškilmingą minėjimą. Tylos minute buvo pagerbti ir Geelongo mirusieji lietuviai. Įdomią paskaitą skaitė J. Juška iš Altonos. Kadangi ji buvo ilga, tai trumpai paminėsim jos turinį. Tema buvo parinkta „Paskutiniai įvykiai Lietuvoje“. Vaizdžiai buvo prieita prie dabartinių įvykių nuo pertvarkos į Lietuvą, kad ji atėjo iš lėto ir prasidėjo 1987 metais. Pradžią davė Lietuvos Mokslų Akademijos žmonės; jie ėmėsi akcijos dėl naftos greičiui sustabdymo Baltijos jūroje prie Nidos; dėmesys buvo atkreiptas ir į Ignalinos atominę jėgainę. Pertvarka įsisiūbavo atvirom diskusijom spaudoje ir demonstracijomis aikštėse. Pabaltiečiams į pagalbą atėjo vakarų spauda, kuri plačiai diskutavo Baltų žygio nepriklausomybę ateitį. Dabar reikia pastebėti štai ką; „Sovietijoje vyksta kova tarp 2-jų titaniškų jėgų, kurioms vadovauja prez. Gorbačiovas ir prašo, kad jam TSRS AT duotų didesnius įgaliojimus. Tačiau šiandien slapčiausių ir kartu akivaizdžiausių daugumos Lietuvos gyventojų esmė - paprasta bei aiški; suvereni, nepriklausoma Lietuvos valstybė. Tai - istorinio atgimimo, šiandienos ir rytdienos darbų tikslas bei priemonė.“

Remiantis Melbourne Arkivyskupo paskyrimu į australų parapiją, mūsų parapijos Kun. J. Petrauskui buvo padarytos išleistuvės. Federacijos Įgaliotinis VI. Stuikevičius kartu su bažnytiniu komitetu, apylinkės valdybos sutikimu, suruošė ir suorganizavo puikias išleistuves. Apylinkės valdyba, bažnytinis komitetas ir visos Geelonge esančios organizacijos jų vadovai bei pirmininkai įteikė Kun. J. Petrauskui po dovanėlę, o Fed. Įgaliotinis VI. Stuikevičius asmeniškai nupirko iš menininko M. Davalgos išdrožinėtą „Vyty“ prisiminimui. Šią dovanėlę įteikė C. Vaičekauskienė ir E. Stuikevičienė. Atsisveikinimo kalbą su Geelongo lietuviais pasakė

ir Kun. J. Petrauskas, jis visiems padėkojo už draugiškumą, nuosirdumą ir dėmesį jam.

Po kalbų sekė dainininkų grupės pasirodymas, kuris pasipildė svečiais iš Lietuvos; tai Stasė Klupšaitė, Jadvyga Žagrienė ir Romas Klupšas. Sie lietuviai atvažiavę į Australiją nepasitenkino bendravimu su tautiečiais tik iešmine, bet ir nusprendė prisijungti prie Vasario 16-tosios minėjimo rengimo. Jie jau daugiau kaip mėnuo dainavo mūsų grupėje, o Romas padėjo mūsų majestro M. Kymantui praveisti dvi dainas. Taip pat per porą savaitių išmokino Vydūno „Mes Lietuvos Vaikai“ ir ji nuskambėjo didingai, pravedė Maironio „Kur Lygtūs Laukai“, dainai pritarė salės klausytojai. Koncertą pradėjo viešnia iš

Lietuvos Jadvyga Žagrienė padėklamuodama Maironio „Nebeužtvenksi Upės Bėgimo“, kuri kaip tik tiko šiai dienai, deklamavo jaudinančiai. Skambėjo lietuvių liaudies daina harmonizuota Ciurlionio „Sėriau Zirgėlių“, Maironio „Oi neverk, motinėle“, „Neužmirštamai Lietuvai“ poezija Juozo Mikšto, muzika M.K. Klajūno. Vėliau deklamacijos, skaitymai, pranešimai. Įspūdingai padėklamavo svečias R. Klupšas savo gražiu balsu Bernardo Brazdžionio eileraštį, paskaitė ir R. Skerienė „Eisim, sesė, ten kur saulė“, tai Prano Genio eileraštis 1922 metų.

Savo programą baigė Vytauto Bložės ir Algimanto Bražinskio daina „Tėvynė Lietuva“. Dainininkų grupei vadovavo Mečys Kymantas. Baigė šventės minėjimą Lietuvos Himnu. Vėliau pietus, jas paruošė B-ės Moterų Draugija. Ilgai dar salėje netilo kalbos, pasikalbėjimai, dainos.

ALB Geelongo Apylinkės Valdyba

Lietuvos skautai kviečia stovyklauti

Lietuvos Skautų Brolija organizuoja išeivijos skautams, atvykusiems į Dainų Sventę, stovyklas kraštuose. Pasibaigus Dainų Sventei, stovyklos vyks visuose Lietuvos Skautų Sąjungos kraštuose: Vilniaus, Kaune, Mažosios Lietuvos, Aukštaitijos, Pietų ir Zemaitijos. Pasirinkimas kurio krašto stovykloje būti - pagal norą. Stovyklos bus mišrios. Kiekvienoje numatytas bent dviejų dienų pečių žygis tiems, kurie jausis pakankamai stipriai. Be to vienos dienos ekskursijos autobusais. Patiems stipriausiems - savaitės žygis valtimis po Nacionalinį Parką Ignalinos Rajone.

Mažosios Lietuvos Kraštas atsiuntė atskirai kvietimą vienai mišriai Australijos Rajono skilčiai stovyklauti pas juos Skuomantų apylinkėje 1990 rugpiūčio 1 - 12. Valgis bus gaminamas tik ant laužo, prausykla - Veiviržio upė, „patogumai“ - stovykliniai miške, nakvynė palapinėse miego maišuose. Stovyklautojai bus aprūpinti maistu, išskylomis ir ekskursijomis po Mažąją Lietuvą ir Zemaitiją, gera nuotaika, puikiu mišku ir gydymu, jei prireiks.

Pageidautina, kad atvykstantys turėtų savo palapines, miegmaišius, indus, tinkamus drabužius. Gali būti lietinga, temperatūra +15C - 22C.

Australijos Rajono tuntai galėtų parūpinti mažas keliautojų palapines ir miegmaišius, bei stovyklinius indus vykstantiems į Lietuvos stovyklas, kad po stovyklos vykstant namo, tuos daiktus galima būtų palikti dovanų Lietuvos skautams. Kviečia Mažosios Lietuvos Krašte atstovas s. Pijus Ambrozaitis.

Australijos Lietuvių Fondas

Fondo Valdyba išmokėjo:

\$3,000 Australijos lietuvių tautinių šokių grupėms Adelaidėje, Melbourne ir Sidnėjūje.
\$750 Mokiniais geriausiai baigusiems lituanistinius kursus.
\$150 Jauniesiems žurnalistams.

Aukos Fondui:

\$1,000 Anoniminis (11010); \$20 K. Vanagienė (112) S.A. Vasario 16d. proga iš Adelaidės; \$20 S. Gusėia (55), \$10 P. Smolskis (120) ir \$8 V. Urbanas. Iš Geelongo: \$20 J. Rapkauskas (190) ir \$5 J. Manikauskas (175). Iš Wollongongo: \$20 M. Gailiūnas (555). Nuosirdus aciū už aukas.

Vincas Ališauskas
AL Fondo išdininkas

ALB Švietimo Tarybos Pranešimas Nr. 20

1. Nuosirdžiai dėkojame lietuvių draugui Flinders universitetė, Dr. Neil Nilsson už kasečių įrašymą ir vadovėlio atšvietimą. Susidomėję geru lietuvišku tarimu, prašomė kreiptis pas Isolda I. Davis.

2. Konkursinius rašinius apie „Sibiro tremtinius“ arba „Partizanų kovas“ galimarašyti lietuvių ir anglų kalbomis. Konkurso TERMINAS pratęsiamas iki š.m. lapkričio 30 dienos. Rašinius prašome siųsti dabartiniam vertinimo komisijos koordinatoriui Andriui VAITIEKŪNUI, 2 Schofield St., Essendon, VIC. 3040, tel. (03) 3792325. Andrius maloniai sutiko perimti koordinatoriaus pareigas, nes Dana Baltutytė išvyksta birželio mėn. Lietuvon, ir ten žada padirbėti vienerius metus. Tai puikus užmojis. Linkime jai sėkmės!

3. Dėkojame Pietų Australijos Švietimo ministriui Greg J. Crafter, kuris jautriai atsiliepė į modernių mokslo priemonių ir vadovėlių stoką Lietuvoje. Jo parėdymu, keli didokai siuntiniai jau tur būt pasiekę Lietuvą. Ten vykstančiai ALB Švietimo tarybos pirmininkei, jis leido išsirinkti mokslo priemonių už 100.-dolerių ir jas asmeniškai įteikti švietimo įstaigom.

Būtų malonu, jei ir kitų valstijų Švietimo ministrai taip jautriai atsilieptų į Lietuvos reikalus.

4. ALB Švietimo tarybos pirmininkė išvyksta kovo 27 d. Lietuvon. Kadangi 1990 mokyklų ir kursų metai yra paskelbti „LIETUVIŲ KALBOS“ metai, tai labai prašau kuo skubiausiai atsiųsti medžiagos, ten įvykstančiai parodai „LIETUVIŲ KALBOS MOKSLAS UŽSIENYJE“.

Isolda I. Davis

ALB Švietimo tarybos pirmininkė

Jaunimui ryšys su Lietuvos jaunimu

R ašo Jums studentai iš Kauno Politechnikos instituto. Mes visi kilę iš Lietuvos ir vadinamės lietuviais. Likimas lėmė, kad didelė dalis lietuvių gyvena toli nuo savo tėvų ir prosenelių žemės.

Turime pripažinti, kad apie tautiečius išeivijoje mes žinome labai mažai. Ypač tai nedovanotina šiuo metu, kai Lietuva tvirtai pasiryžusi siekti nepriklausomybės.

Norėtume plačiau sužinoti apie Australijoje gyvenančius lietuvius, iš jų pasimokyti. Savo laiku Lietuvą buvo priversti palikti geriausi mūsų tautos žmonės. Gal atsirastų bendraamžių, norinčių susirašinėti su mumis. Mūsų adresas: Gintaras Neviera, Karoliniškių 17-98. Vilnius 232044. Lithuania Europe

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PASVEIKINTI
IR PAREMTI SAVO GIMINES

LIETUVOJE

ZAIBO greitumu jūsų artimieji bus aprūpti su maisto siuntinėliais, drabužiais ir kitomis dovanomis. Jūsų pageidavimu parūpinam jūsų giminaičiams užsienio valiutos parduotuvėje atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Taip pat, sutvarkome jūsų senelių ir Tėvų kapus ir pastatome gražius paminklus.

Kreipkitės - atsakysime į visus jūsų klausimus.

H. Petrauskas
13 Albany Drive
Mulgrave Vic 3170
Tel. (03) 560 1265

PARCELS INTERNATIONAL... GIFT PARCELS TO USSR

* ATTRACTIVE PRICES
* WIDE RANGE OF HIGH QUALITY
PRODUCTS INCLUDING: FOOD, COSMETICS,
CLOTHING

AGENT - CONTAL CO.

MELBOURNE - 253 Flinders Lane, Tel. (03) 654 1400
"ALMA TRAVEL" - 382 Little Collins Street, Tel. (03) 670 2288
DANDENONG - 71 Foster Street, Tel. (03) 792 0593
SUNSHINE - 10A City Place, Tel. (03) 311 4334
SYDNEY - 72 Campbell Street, Tel. (02) 212 5077
BANKSTOWN - 302 Chapel Road South, Tel. (02) 790 2694
PERTH - 1 Alvan Street, Mt Lawley, Tel. (09) 272 7211
BRISBANE - 446 George Street, Tel. (07) 236 2929
CANNBERRA - 33/35 Alnsle Avenue, Tel. (062) 489 399
ADELAIDE - 128-A Grote Street, Tel. (08) 212 6477

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Mūsų parapijos sekmadienio mokyklai dar reikia bent penkių naujų mokinių, kad gautume valdžios pašalpą lietuviškiems mokslo vadovėliams. Gerbiamųjų Tėvelių maloniai prašome savo vaikučius atvežti sekmadieniais 10 val. ryto į šv. Jono mokyklą prie mūsų lietuviškų pamaldų bažnyčios.

Marija Vaitkienė iš Pascoe Vale nuvežta į Epworth ligoninę, Richmond, jai padaryta širdies operacija.

Parapijos išlaikymui aukojo: \$70 P. Usas, \$60 Dr. A. Pranckūnas, \$50 Jonas ir Marija Antanaičiai, \$35 V. Mačiulaitis, \$20 Liuda Alison (Mikalaukaitė). Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Dauknys.

LKVS Melbourno skyrius už mirusius Ramovėnus šv. Mišias aukoja Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių namuose kovo 31d. šeštadienį 2 val. p.p.

Geelonge Gavėnios Rekolekcijos šv. Jono bažnyčioje balandžio 6d. penktadienį 6 val. vakare.

Latrobe Valley, Sale ir apylinkių lietuviams Rekolekcijos ir priešvėlykinės pamaldos balandžio 7d. šeštadienį 12 val. A.S. Sabrinskių sodyboje Moe, Tambo Road.

Jonas Zonius mirė kovo 9d. St. Vincent ligoninėje, giliame liūdesyje paliko žmoną Danutę ir dukrelę Ritą. Rožančius Tobin Brothers koplyčioje North Melbourne. Laidotuvių pamaldos šv. Jono bažnyčioje kovo 14d. ir palydėtas į Altona kapines.

Benjaminas Duoba mirė kovo 10d. Caritas Christi ligoninėje, giliame liūdesyje paliko žmoną

Onutę. Rožančius buvo Tobin Brothers koplyčioje North Melbourne kovo 14d. 7.30 val. vakare. Laidotuvių šv. Mišios kovo 15d. ketvirtadienį 1.30 val. ir palydėtas į Fawkner kapines.

Antaną Ramanauską laidojant, šv. Mišioms aukojo: P. Adomavičienė, Petronėlė Alešūnienė, E. Augaitienė, Br. Aukštuolienė, E.A. Bakaičiai, Valė Balnionienė, Genė Baltutytė, J. Bartašienė, A.V. Bieliauskai, V. Bosikis, A.S.B. Butkai, E.V. Čižauskai, Povilas ir P. Dargis, Pr. Dranginis, M.S. Eimučiai, S. Gabas, J. Grigaitienė, A. Grušauskas, A.J. Jankevičiai, T.J. Jurgeliaičiai, Antanina Kalvaitienė, A.J. Kairaičiai, J.L. Kebliai, L. Kilčiauskas, R. Klimienė, J. Kuzmickienė, B.P. Kviecinskai, A.J. Lekniai, O. Liubinienė, T. Luboviecki, E.E. Margan-Marganavičiai, E. Markonienė, E.M. Matulioniai, P. Mažylys, Sofija Mukauskienė, NN, B.J. Oželiai, L. Padgurskis, Henrikas Petrauskas, L.S. Pikeliai, Zigmantas Poškaitis, Anupras Rakštelis, L.A. Ramanauskai, Alf. F. Ročius, E. Zezenis, V. Sidabra, J. Simutienė ir SP, M. Sodaitienė, Stankūnavičius, Ignas Stankus, J. Šekienė, E.R. Semetai, Pr. St. Svambariai, B.J. Tamošiūnai, E.J. Vaitkai, V.B. Vaitkai, J.J. Valaičiai, Ald. Verbylienė. Didžioji dauguma šv. Mišių perduota aukoti į Mišijas. Ačiū labai visiems aukojusiems - kun. Pr. Dauknys.

Mrs Ona Radzevičius užsimokėjusi prenumeratą, dar \$25 aukoja „Tėviškės Aidams“. Nuoširdus ačiū už tokią paramą laikraščiu.

Kun. Petrausko pagerbimas

Po dviejų metų tarnybos mūsų parapijoje, Melbourno Arkivyskupas kun. Juozas Petrauską vėl paskyrė į australų parapiją. Kovo 11d. sekmadienį koncelebravo šv. Mišias šv. Jono bažnyčioje ir tarė gražų pamokslą. Pietus Lietuvių Namuose tą sekmadienį ruošė Vilniaus Universiteto rėmėjų būrelis ir Jubiliejinėje salėje buvo užsirašę dalyvauti gera šimtinė lietuvių. Kun. Pr. Dauknys įvertino jo darbą ir apžvelgė jo biografiją. Gimęs 1922m. mokėsi Skuodo gimnazijoje, o ją baigė Italijoje, ten baigė ir filologijos mokslus, o Romoje šv. Cecilijos konservatorijoje gavo dainavimo diplomą. Į Australiją atvyko 1949m. Melbourne mokėsi kinigų seminarijoje ir kunigu išventintas 1955m. liepos 20d, ir kaip kunigas įkardinuotas į Melbourno arkivyskupiją. Dirbo įvairiose parapijose: North Richmond, Brunswick, Werribee, Geelonge, Daylesforde, Altona North, Sunshine. Penkerius metus išdirbo Vakarų Australijoje tarp australų, lietuvių ir italų. Paskutiniuosius dešimt metų buvo klebonas Holy Spirit, East Thornbury, ten atstatė parapiją iš pamatų: naują salę, mokyklą, išplėtė mokyklos aikštę. Ir pas mus parapijoje suorganizavo maldos grupę, kuri kas šeštadienį susirinkdavo porai valandų prie

maldos. Lankė Geelongo lietuvius bei Latrobe, Sale kolonijas su lietuviškom pamaldom.

Pietų metu sveikinimo ir padėkos žodį tarė ir Parapijos choro dirigentas P. Morkūnas, Gyvojo Rožančiaus brolijos pirm. L. Padgurskis, Maldos grupės vardu L. Milvydienė. Kaip padėkos ženklui jam buvo skirta I rinkliava bažnyčioje, per pietus vėl buvo parinkta aukų. Kapelionas įteikė jam ir Sale Seniūnijos lietuvių gražų sveikinimą su dovanėle, kurį atsiuntė seniūnė E. Eskirtienė. Sugiedojome jam Valio! Ilgiausių metų! ir palinkėjome gausios Dievo palaimos kunigo įvairiuose darbuose. Tai žemaitis kunigas be vyliaus, draugiškas, socialus, patriotas!

GEELONGE

Per Vasario 16-tos Dienos Minėjimą Geelongo Lietuvių Bendruomenei aukojo šie lietuviai: Po \$20 V. Aukštietis, S.S. Karpalavičiai. Po \$10 Pr. Bandza, V. Braželis ir Vladas Stuikevičius. Po \$5 M.F. Andriukoniai, B. Jankienė, P. Vaičekauskas ir J. Zagrienė.

Nuoširdus ačiū mūsų aukotojams. ALB Geelongo Apylinkės Valdyba

A. † A. ANTANUI RAMANAUSKUI

Atsisveikinimo žodis, kurį tarė prie karsto LKV Sąjungos Melbourno sk. pirmininkas Vladas Bosikis.

Malonu, kada būrelis draugų susirenka pasveikinti vienokios ar kitokios sukakties proga, palinkėti sėkmės, sveikatos, laimės. Bet šiandien mus čia suvedė ne džiaugsmas draugo pasiektais laimėjimais, bet skausmas, netekimo skausmas, atsisveikinant mums taip artimą ir reikalingą asmenį. Šio pobūdžio susitikimai darosi vis dažnesni ir dažnesni ir nejučiomis kyla mintis - kuris iš mūsų bus sekantis, kurį atsisveikinsime.

Velionis Antanas šio pasaulio šviesa išvydo 1916m. sausio 1d. gražioje Šventosios ir Sirvintos upių santakoje, Kultūvėnų kaime, Veprių valsčiuje, Ukmergės apskr. Baigęs Sližių pradžios mokyklą, persikėlė gyventi į Kauną, kur dėdės globojamas baigė 4-rias gimn. klases. 1934m. įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, baigė mokomąją kuopą ir kariuomenė tapo jo gyvenimo tikslas ir pragyvenimo šaltinis. Karinę tarnybą baigė tik 1944m. puskarininkio laispmiu.

Savo gyvenimo kelią Antanas praėjo ne vienas - nuo 1939 metų jį lydėjo ištikima palydovė Augustė Gudaitytė-Ramanauskienė, o vėliau ir trys sūnūs - Narcizas, Arvydas ir Kęstutis. Šiandien Jį aprauda ne tik 6 anūkai, bet ir du proanūkai.

Pasiekęs Australiją, Antanas kurį laiką gyveno Beechworth, o vėliau persikėlė Melbournan.

Velionis Antanas negyveno vien tik sau, bet buvo veiklus ir aktyvus bendruomenės narys. Matėme Jį dirbant skautų tėvų k-te, Melb. Lietuvių Klubu valdyboje, kur keletą metų ėjo Klubu pirmininko pareigas, aktyvus karių Ramovės narys, o paskutiniu metu mes jį matėme vadovaujant pensininkų organizacijai.

Melbourno Lietuvių Klubu ir Karių Veteranų sąjungos Ramovė vardu, tebūna man leista pareikšti gilią užuojautą žmonai Augustei, sūnūms - Narcizui, Arvydui ir Kęstučiui ir jų šeimoms.

Antanai, miegok ramus, Nepažadins Tavęs
Varpų duslus gaudimas,
Suspaustos Tavo lūpos-bežadės...
Jautri širdis nurimus...

Norėčiau susirašinėti.

Gimiau 1966 metais Lietuvoje. Esu katalikė. Norėčiau susirašinėti su tautiečiais ir būsiu dėkinga, jei išpildysite mano prašymą. Su pagarba - Aida Vytaitė, Siltnamių gatvė 42-50. Vilnius 232043. Lithuania Europe

A. † A. Antanui Ramanauskui

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną ir visą šeimą šioje skaudžioje valandoje, netekus brangaus vyro, tėvo ir nuoširdaus patrioto, uolaus organizatoriaus.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba
Melbourno Lietuvių Namų Klubas

A. † A. Antanui Ramanauskui

mirus, žmoną Augustę, sūnus Narcizą, Arvydą, Kęstutį ir jų šeimas skausmo valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Soc. Globos Moterų D-ja Melbourne

A. † A. Antanui Ramanauskui

iškeliavus į Amžiną Poilsį, jo žmoną Augustę, sūnus skautininką Narcizą, Arvydą, skautų vytį Kęstutį su šeimomis ir visus artimuosius jautriai užjaučiame.

Melbourno Skautininkų Ramovės nariai

A. † A. Antanui Ramanauskui

mirus, jo žmonai Gustei, jo sūnūms Narcizui, Arvydui, Kęstučiui, jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Albina ir Henrikas Petrauskai
Nijolė Juospaitienė

Negrįžtamai į Amžinybę iškeliavus mūsų mielam Bičiuliui

A. † A. Antanui Ramanauskui

jo mylimai žmonai Gustei ir visai jų šeimai nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir drauge liūdimė - visa Malakūnų šeima iš Mt. Macedon. A.A. Antano pasodintas berželis mūsų sode amžinai jį mums primins.

A. † A. Jonui Zoniui

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Danutę, dukrelę Ritą šioje didelio liūdesio valandoje.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

A. † A. Jonui Zoniui

mirus, jo žmonai Danutei Zonienei, dukrai Ritai ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Ona Szentimrey ir B. Kaminskas

PERTHAS

Vasario 16-tosios minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas buvo suruoštas vasario 18d. (sekmadienį). Minėjimas prasidėjo pamaldomis St. Francis Xavier bažnyčioje. Ineštos Tautinė, Ramovėnų ir Sporto Klubo vėliavos, lydimos tautiniais rūbais apsirengusių tautiečių, kunigo ir Sv. Mišių patarnautojų.

Po pamaldų, Lietuvių namuose bendri pietūs ir minėjimo tęsinys.

Minėjamą pravedė Perth'o apylinkės valdybos pirmininkė D. Francienė. Į salę ineštos vėliavos, sugiedotas Tautos Himnas ir tylos minute pagerbti kariai, kurie žuvo nepriklausomybės kovose. Pasveikino minėjime dalyvaujančius abu savanorius-kūrėjus: Viktorą Valaitį ir Andrių Klimaitį.

Po to, buvo rodama filma. J. Jasas yra gavęs vaizduojant (video fima) iš Lietuvos, kur buvo fotografuota praicitų metų rugpjūčio 23 dienos „gyva grandinė“ iš Pabaltijo valstybių ir kiti įvykiai. Kadangi filma yra labai ilga, tai J. Jasas ir V. Francas ją perfilmavo ir sutrumpino. Pilnos filmos parodymui bus suruoštas filmų vakaras. Visus reikalingus aparatus paskolino V. & D. Francas ir J. Jasas. Dalyviai filma labai domėjosi.

Vėliava, viešnia iš Lietuvos Dr. Gražina papasakojo apie įvykius Lietuvoje nuo 1987 metų. Jau 1987 metais Vilniuje buvo paminėta Sovietų okupacija: užsirišę juodus kaspinus, tautiečiai rinkosi prie Mickevičiaus paminklo. Nors saugumas dalyvius fotografavo ir grąšino represijomis, susirinkusieji sugiedojo Tautos Himną ir „Marija, Marija“ ir tik tada išsiskirtė. Tais pačiais metais, nors ir terorizuojami saugumo, kunigai suruošė religinę ekskursiją į Siluvą.

1988 metais organizuojamas

Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas dar buvo trukdomas: neleido dalyvauti korespondentams ir nedavė leidimo giedoti Tautos Himną. Bažnyčioje susirinko apie 3 tūkstančiai tautiečių, tarp jų, gana daug jaunimo.

Hitlerio-Stalino paktui paminėti leidimo taip pat nedavė, bet vistiek didelis būrys tautiečių susirinko Vingio parke.

1989 metais buvo daug

Mirtis Tamworth'e NSW

Šių metų vasario 19d. Tamworth mieste mirė Emilija Normantaitė-Smalinskienė, prieš 73 metus gimusi Mažeikiuose, ūkininko šeimoje. Ištekęs už Juozo Smalinsko, dirbusio prezidentūroje, apsigyveno Kaune. 1944m. rudenį pasitraukė Vokietijon, kur Rumburg mieste dirbo fabrikuose, po karo lietuvių stovykloje Miunchene. 1949m. atvyksta į Australiją. Po darbo sutarties Port Kembloje, persikelia į Sydney ir verčiasi perkyba. Bet 1978m. vėžio liga miršta Juozas Smalinskas. Uždarius krautuvę, savo nuosavybė Canterbury gyvena kelis metus. Sveikatai sušlubavus, tarsi Apvaizdos siunčiamas iš Wollongong atvyksta Juozas Geležiūnas, kurio globoje dar galėjo pratęsti gyvenimą - o ypač išvystyti savo menišką gabumus: brožiūrą, paišymą ir siuvinėjimą, kur su kantrybe įvykdė keletą įspūdingų paveikslų. Dėl oro taršos nutarė persikelti į švarų provincijos miestą Tamworth, kur įsigijusi namą dar ramiai pragyveno virš 4 metų. Pailsus nuo darbų, o ypač kamuojama ligų - ramiai užgeso lyg žvakė Viešpatyje.

Vasario 23d. palaidota Tamworth kapinėse - toli nuo gimtųjų Mažeikių, palaidota Juozo Geležiūno ir jo

pasikeitimų: valdžia leido laisvai švęsti tautines ir bažnytines šventes; kūrėsi politinės partijos, etc.

Baigdamas, viešnia ragino visus lietuvius vieningai dirbti Lietuvos nepriklausomybės atstatymui.

Pabaigai, visa salė, vadovaujant V. Repševičienei ir pianinu akomponuojant V. Francui, padainavo keletą dainų; buvo išdalinotos dainų foto-kopijos, nes ne visi žinojo žodžius.

Ir bažnyčioje ir salėje dalyvavo daug tautiečių (apie 100), tarp jų - nemažai jaunimo. Matėsi anksčiau nematytų veidų. Buvo svečių ir iš kitur: R. Kapočius (jis dabar gyvena Perth'e), A. Kapočius - iš Sydney; V. Garnys - iš Melbourne ir Xiao Hua Ye iš Beijing.

plačios giminės bei artimųjų. Laidotuvių apeigas atliko Prelatas Petras Butkus, atvykęs iš Sydney - kartu su vietos klebonu kun.B.Flood - lietuvių ir anglų kalbomis. Iš Wollongong dalyvavo J.E.Cerniauskai laidotuves užfiksavo foto ir video. Amžino atilsio, Brangi Emilija, o Tėvynės atgimimu - džiaukis amžinybėj!

M.P.B.

Jungtinių Tautų organizacijos generalinis sekretorius Perez de Cuellar sovietų kariuomenės pasitraukimo iš Afganistano pirmųjų metinių proga paskelbtame pareiškime paragino tarptautinę bendruomenę nepamiršti dar kenčiančios afganų tautos ir jai padėti atstatyti sugriautą krašto ekonominį ir visuomeninį gyvenimą. Perez de Cuellar pažymi, kad nors sovietų kariuomenė prieš vienerius metus buvo išvesta iš Afganistano, afganų tautos tragedija tebesitęsia, milijonai afganų tebegyvena tremtyje, o pačiame krašte nesibaigia karinis konfliktas. Dėl karo veiksmų nuo 1979-ųjų metų žuvo iš viso apie milijoną afganų. Sovietai neteko apie keturiolikos tūkstančių karių. Nelaimėję karo, sovietai buvo priversti pasitraukti iš Afganistano taip pat ir dėl pasaulio viešosios nuomonės protestų.

HOBARTAS

Malonią sekmadienio popietę (22.2.90) Hobarto lietuviai iš visu kampų susirinko į p.Siaučiučių naujus namus. Vaišingieji Petras ir Magdalena sukviė svečius į pokylį paruoštą atsisveikinimui su Edita.

Edita, viešnia iš Lietuvos, viešėjo Tasmanijoje virš trijų mėnesių. Lankėsi ji mūsų parengimuose, buvo nuvykusi į didžiąją salą šiaurėje, Australija vadinama, pabuvojo skautų stovykloje, aplankė Melbourne miestą, mūsų sostinę Canberą. Netikėtai išleistuvės pavirto ir į sutiktuves, nes diena prieš tai, anksčiau kaip tikėtasi, atvyko Birutė. Ir taip su viena viešnia iš šiaurės atsisveikinome, su kita susipažinome ir buvome apdovanoti lietuviškomis relikvijomis - suvenyrais. Praleidome malonią popietę prie gausiai apkrautų stalų skaniai pagamintais valgiais ir gėrimais. Pavalgėme, išgėrėme, pasidalijome naujai atvežtomis naujienomis iš Lietuvos, pasidalijome savo rūpesčiais čia, tik kas senesniais laikais buvo įprasta tokiose subvimuose nepadareme, dainos neužtraukėme. Bėga metai, keičia mus ir dainos, kurios taip laisvai skambėdavo kadaise, yra retai girdimos dabar. Dar saulei nenusileidus, padėkojome vaišingiems šeimininkams už malonias vaišes, palinkėjome Editai laimingos kelionės ir prižadėję dažnai pasimatyti su Birute jos čia viešėjimo metu, išsiskirstėme savais keliais.

S.Augustavičius

Lenkija dabar siekia sukurti tokią valstybinę antvarką, kurioje būtų pilnai gerbiamos pagrindinės žmogaus teisės bei laisvės, kurioje būtų atkurtas politinis pluralizmas ir laisva ekonomika. Tai pažymėjo Lenkijos respublikos prezidentas generolas Jaruzelskis, kalbėdamas Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos posėdyje Zenevoje. Jo įsitikinimu, karinės padėties įvedimas Lenkijoje prieš devynerius metus buvo neišvengiamas, dabar siekiama užgydyti tautai padarytą žaizdą, palaipsniškai atkuriant demokratiją.

* VILNIUS * VILNIUS * VILNIUS *

Mes galime jums sutvarkyti kelionę geriausiom kainom bet kur į Lietuvą, USSR ir Lenkiją. Pilnas kelionės aptarnavimas, apimant lėktuvus, ekskursijas, pakvietimus ir visas.

Į USSR lėktuvu ten ir atgal nuo \$1,590.
Zavus suderinimas į ar per USA ir Kanadą.
Dovanų siuntiniai į Lietuvą, USSR, Lenkiją.
Kainoraštis paprašius.

ODRA
TRAVEL

CALL OUR OFFICE IN:

- MELBOURNE 311 LATROBE ST. TEL. (03) 670 9454
92 CHAPEL ST. (WINDSOR) TEL. (03) 521 1414
- SYDNEY: 647 GEORGE ST. TEL. (02) 211 5665
- ADELAIDE: 18 WAYMOUTH ST. TEL. (08) 231 4882
- BRISBANE: 144 ADELAIDE ST. TEL. (07) 229 9716

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)

KLUBO VALANDOS:

Pirmd., trečiad., ketvird.,	5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS	
Penktadieniais	5 - 11.30 val.
Šeštadieniais	2 - 12.30 val.
Sekmadeniais	12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad	nuo 6 val.
Sekmadeniais	nuo 1 val.

ŠVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Škanus ir pigus valgis kiekvieną TREČIADIENĮ nuo 6.00 iki 8.00 val. Kaina \$6.
ŠEŠTADIENĮ nuo 1.00 iki 3.00 val. Kaina \$4.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

KO-OPERATINĖ
KREDITO D-JA

"TALKA" veikia visų naudai...

ADELAIDE
MELBOURNE
SYDNEY